Lieta Nr. C73300419
Lietas arhīva Nr.C-3004-18/48

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā 2019.gada 19.septembrī

Zemgales rajona tiesa
tiesnese A.Vancāne
ar sekretāri D.Jēkabsoni,
piedaloties prasītājas pilnvarotam pārstāvim zvērinātam advokātam A.Augustānam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Tukumā civillietu SIA "ATVV AKA" prasībā pret SIA "AUTOAPKOPE" par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2019.gada 19.februārī prasītāja SIA "ATVV AKA" Zemgales rajona tiesā cēla prasību pret atbildētāju SIA "AUTOAPKOPE" par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un atbildētāju 2017.gada 17.oktobrī tika parakstīts līgums Nr. SE-2017-33 par transporta līdzekļu un citas tehnikas tehnisko apkopi un remontu. Līguma 1.1. punkts paredz, ka atbildētājs apņemas, izmantojot savus materiālus, veikt pasūtītāja transportlīdzekļu un citas tehnikas tehnisko apkopi un remontu. Atbildētāja rīcībā tika nodots prasītājam piederošs transportlīdzeklis /TL marka/(vien.reģ.Nr./reģistrācijas numurs/), kuram bija jāveic tehniskā apkope un motora remonts.

Norādīts, ka 2018.gada 31.janvārī starp pusēm tika parakstīts faktūrrēķins Nr. AUT08993, kurā norādīts, ka atbildētājs ar transportlīdzekli ir veicis šādas darbības: dzinēja izcelšana; dzinēja remonts, aizdedzes, degvielas sistēmas remonts; dzinēja iecelšana; dzinēja galvas skrūvju saīsināšana, skrūvju virpošana; štucera un pirksta virpošana, bremžu pedāļa demontāža; logu tīrītāja mehānisma, eļļas spiediena rādītāja maiņa; impulsdevēja, elektriskās ķēdes pārbaude, uguņu remonts; sajūga brīvgājiena regulēšana, spidometra pievada remonts; remontā ieliktās rezerves daļas pēc limitkartes Nr.977. Par norādītajām darbībām atbildētājs iesniedza prasītājam rēķinu par summu 3 445,23 EUR. Prasītājs rēķinu ir apmaksājis pilnā apmērā.

Norādīts, ka saņemot transportlīdzekli, prasītājs konstatēja, ka transportlīdzeklis nav tehniskā kārtībā un tā faktiskais stāvoklis, ar atsevišķiem izņēmumiem, atbilst stāvoklim, kāds bija pirms remonta darbiem, t.i., motora darbībai konstatējami defekti, dūmošana u.c. tehniskas problēmas. Transportlīdzeklis tika nogādāts uz SIA "Kamaz Auto". No SIA "Kamaz Auto" tika saņemta dokumentācija (defektācijas akts), ka transportlīdzeklim jāveic dzinēja kapitālais remonts.

Prasītājs vērsās ar telefonisku pretenziju pie atbildētāja, kurš atbildēja, ka transportlīdzeklī ir ievietojis citu dzinēju, kurš ir pēc kapitālā remonta. Atbildētājs nevarēja uzrādīt, kur atrodas un kāds izskatās transportlīdzekļa iepriekšējais dzinējs.

Prasītājs uzskata, ka saskaņā ar faktūrrēķinu Nr.AUT08993, atbildētājs nav veicis dzinēja remontdarbus, jo apgalvoja, ka ir ievietojis citu dzinēju. Tādejādi atbildētājs nebija tiesīgs uzstādīt rēķinu par darbiem, kuri faktiski nav tikuši veikti. Atbildētājs ir ievietojis citu dzinēju, kurš neatbilst tehniskajām prasībām un remontdarbu būtībai, jo arī pēc remontdarbiem turpināja dūmot un nedarbojās. Turklāt, atbildētājs nevar uzrādīt iepriekšējo dzinēju, kas liecina, ka atbildētājs, iespējams, ir maldinājis prasītāju. Šāda rīcība rada būtisku kaitējumu prasītāja uzņēmējdarbībai, jo arī pēc remonta transportlīdzeklis nebija ekspluatējams, un ar to nevarēja veikt paredzētos darbus — urbt dziļurbumus.

2018.gada septembrī, kā arī novembrī prasītāja pilnvarotais pārstāvis nosūtīja atbildētājam pretenziju ar lūgumu veikt zaudējumu apmaksu. Atbilde nav saņemta.

Norādīts, ka atbildētājam bija jāizpilda pasūtījums saskaņā ar noslēgto līgumu un jānodod prasītājam transportlīdzeklis darba kārtībā. Atbildētājam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus neatkarīgi no tā, vai tie cēlušies aiz viņa vainas, pasūtījumu izpildot, vai agrāk, vai arī vēlāk.

Prasītājam izveidojās zaudējumi 3 445,23 EUR apmērā.

Norādīts, ka pēc atbildētāja veiktā remonta, prasītājam bija nepieciešams veikt atkārtotu remontu. Par atkārtotu remontu SIA "AUTO TRUCK STUDIO" 2019.gada 23.janvārī izrakstīja rēķinu Nr.ATS2019-006 prasītājam par summu 1198,64 EUR apmērā. Tāpat prasītājam bija nepieciešams iegādāties jaunu dzinēju. Par dzinēja iegādi SIA "Kamaz Auto" 2018.gada 17.septembrī izrakstīja rēķinu prasītājam 3 400,00 EUR apmērā. Rēķini ir apmaksāti.

Prasītājam izveidojās papildus zaudējumi 3 400,00 EUR un 1198,64 EUR apmērā, kopā veidojot zaudējumus 4 598,64 EUR apmērā. Līdz ar to, kopumā prasītājam izveidojās tiešie zaudējumi 3 445,23 EUR, kā arī pamatums 4 598,64 EUR, kopā veidojot summu 8 043,87 EUR. Līdz pat prasības iesniegšanas dienai, atbildētājs prasītāja pretenzijas atstājis bez ievērības.

2019.gada 1.aprīlī atbildētāja rakstveida paskaidrojumā tiesai norādījusi, ka prasību neatzīst, jo prasītājs savus prasības pieteikumā izteiktos apgalvojumus, kas saistīti ar atbildētāja darbu kvalitāti nav pamatojis un pierādījis. Ievērojot starp pusēm 2017.gada 17.oktobrī noslēgtā līguma Nr. SE-2017-33 noteikumus, atbildētājs 2018.gada janvārī veica prasītāja transportlīdzekļa /TL marka/ ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ tehnisko apkopi un motora remontu, par ko 2018.gada 31.janvāri pušu pilnvarotie pārstāvji parakstīja faktūrrēķinu Nr. AUT 08993 pēc limitlapas Nr. 977 un 2018.gada 31.janvāra pakalpojuma pieņemšanas-nodošanas aktu.

Līguma 5.2.punkts noteic, ka, parakstot rēķinu, prasītājs apliecina, ka piekrīt rēķinā norādītajai summai un nav iebildumu par atbildētāja veiktajiem darbiem.

Saņemot transportlīdzekli pēc remonta, prasītāja pārstāvis atzina, ka tam nav iebildumu pret atbildētāja veikto darbu kvalitāti, un nekādas pretenzijas necēla. Savukārt Līguma 5.4.punkts nosaka, ka prasītājs atzīt Līguma pielikumā Nr. 1 pilnvaroto personu rīcību un šo personu parakstītos dokumentus sev par saistošiem. Tātad prasītāja pilnvarota persona rīkojās prasītāja vārdā, un transportlīdzeklim veiktos darbus pieņēma un atzina tos par atbilstoši veiktiem.

Norādīts, ka arī pēc transportlīdzekļa nodošanas nekādi iebildumi par veikto darbu kvalitāti netika celti, rēķins par veiktajiem remonta darbiem tika

apmaksāts. 2018. gada 1.martā prasītājs transportlīdzekli /TL marka/ nodeva atbildētājam, lai tas veic spidometra remonta darbus, ko apliecina pušu parakstītais 2018.gada 1.marta faktūrrēķins Nr. AUT-09082.

Faktu, ka transportlīdzeklim 2018.gada martā tika veikts atkārtots remonts, apliecina, tas, ka transportlīdzeklis tika ekspluatēts un tā tehniskais stāvoklis bija tam atbilstošs, kā arī motora defektu pēc remonta darbu veikšanas tam nebija. Arī spidometra remonta darbu laikā nekādas pretenzijas par transportlīdzeklim veiktajiem motora remonta darbiem prasītājs neizteica.

Norādīts, ka vairāk nekā pusgadu pēc veiktajiem darbiem, tikai 2018.gada septembrī prasītājs pirmo reizi vērsās pie atbildētāja ar iebildumiem par transportlīdzeklim veiktajiem motora darbiem. Atbildētājs pieļauj, ka šajā periodā (no 2018.gada janvāra līdz 2018.gada septembrim), ekspluatējot transportlīdzekli (to, ka transportlīdzeklis tika ekspluatēts apliecina arī 2018.gada 1.martā veiktie transportlīdzekļa remontdarbi), tam varēja rasties jauni vai arī atkārtoti motora defekti. Transportlīdzeklis nav jauns, tas sastāv no vairākām tehniskām sistēmām un, tās neuzturot atbilstošā tehniskā kārtībā, nevar izslēgt jaunus transportlīdzekļa defektus, t.sk., motora defektus. No minētā secināms, ka pat, ja transportlīdzeklim uz 2018.gada augustu/septembri bija motora defekti, tad tie bija radušies paša prasītāja rīcības dēļ, to vai nu nepareizi ekspluatējot, vai arī savlaicīgi nenovēršot transportlīdzekļa defektus, kas varēja novest pie jauniem motora defektiem.

Atbildētāja norāda, ka neviens no prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem nepierāda prasītāja apgalvojumu, gluži pretēji pieteikumam pievienotie dokumenti, sevišķi, 2018.gada 31.janvāra darbu izpildes dokumenti, apliecina un pierāda, ka transportlīdzeklim ir veikta nevis motora nomaiņa, bet gan motora remonta darbi.

Atbildētājs atsaucas uz Civillikuma 1635.pantu, norādot, lai būtu pamats no personas prasīt kaitējuma, tajā skaitā zaudējumu, novēršanu ir nepieciešams konstatēt un pierādīt trīs priekšnoteikumus. Pirmais - neatļautu darbību/bezdarbību, otrais - kaitējuma/zaudējuma esamību, trešais — cēloņsakarību starp prettiesisko darbību un kaitējuma/zaudējuma esamību.

Neviens no šiem priekšnoteikumiem prasītāja prasībā nav konstatēts un pierādīts.

2019.gada 5.jūnijā prasītāja iesniegusi tiesā atsauksmi atbildētājas paskaidrojumam, kurā norāda, ka zaudējumu atlīdzības pienākums konkrētajā gadījumā iestājās, jo pastāv juridiskais pamats atlīdzībai. Minēto pierāda tiesā iesniegtā 2018.gada 13.septembra SIA "AUTO TRUCK STUDIO" defektācijas slēdziens, ar kuru ir konstatēta neattaisnojama darbība - nekvalitatīvi veikts darbs (vai arī vispār nav veikts), dzinējā ievietotas nekvalitatīvas vai lietotas rezerves daļas, kas ir Civillikuma 2217.panta otrajā daļā noteiktais zaudējumu atlīdzības pamats – "pasūtījums paliek (..) nepabeigts, vai ir iepildīts slikti, vai citādi nekā pats pasūtītājs norādījis (..)". Attiecīgi, pamatojoties uz slēdzienu, prasītājam bija nepieciešams veikt kapitālo dzinēja remontu, kas arī tika izdarīts un radīja prasībā norādītos zaudējumus. Divi norādītie notikumi pastāv savstarpējā cēloniskā sakarībā, ko pierāda pats defektācijas slēdziena saturs.

Prasītājs atsaucas uz Augstākās tiesas judikatūrā ir atzīto, ka "tiesību doktrīnā, atklājot minētās normas būtību, pausts viedoklis, ka piekrišana ir kāda fakta vai priekšlikuma pozitīva vērtējuma izpausme, kas var būt gan darījuma veidošanas sastāvdaļa (akcepts), gan kāda stāvokļa, fakta, arī pārkāpuma apliecinājums. Savukārt tas, kurš ieteic savu piekrišanu, Civillikuma 1432.panta izpratnē ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vairs vēlāk savu piekrišanu ierobežot. Tātad atzīstams, ka akta, kurā bez ierunām fiksēti kādi juridiski nozīmīgi fakti, parakstīšanu nav pamats aplūkot kā parastu formalitāti, jeb darbību, kas nekādas tiesiskas sekas nerada. Gluži otrādi, ar darījuma parakstīšanu tiek nodibināta prezumpcija, ka darījuma dalībnieks no brīvas gribas ir izteicis piekrišanu dokumentā atspoguļotajam darījuma saturam".

Prasītājs norāda, ka Līguma 5.2. punkts nosaka, ka iebildumu neesamību apliecina rēķina parakstīšana. Prasītājs norāda, ka uz limitlapas nav prasītāja pārstāvja paraksts, savukārt ar parakstu uz faktūrrēķina prasītāja darbinieks tikai apliecinājis, ka ir saņēmis rēķinu. Šāda apliecināšana, ka rēķins ir saņemts, nerada juridiskas sekas, un nerada būtisku darījuma sastāvdaļa. Saņemot faktūrrēķinu, prasītāja darbinieks nevar apliecināt, ka ir izteicis piekrišanu dokumentā atspoguļotajam, jo šis darbinieks neveic ne rēķina apmaksu, ne ir tiesīgs izvērtēt rēķina pamatotību, ne arī ir sertificēts pārbaudīt un novērtēt transportlīdzekļa remontdarbu kvalitāti, lai nekavējoties izteiktu pretenzijas. Līdz ar to, konkrētajā gadījumā prasītāja ieskatā, nav pamatoti atsaukties uz minēto Civillikuma pantu, jo apliecināšana par faktūrrēķina saņemšanu nav vērtējama kā juridiski nozīmīga darbība un nerada tiesiskās sekas.

Kas attiecas uz norādīto, ka prasītājs tikai 2018.gada augustā vērsies pie atbildētāja ar iebildumiem, prasītājs norāda, ka viņa rīcībā pierādījumi par atbildētāja negodprātīgo rīcību nonāca tikai pēc 2018.gada 13.septembra SIA "AUTO TRUCK STUDIO" defektācijas slēdziena, kas radīja pamatu uzskatīt, ka bojājumos vainojams tieši atbildētājs.

Prasītājas pilnvarotā persona zvērināts advokāts A.Augustāns tiesas sēdē uzturēja prasību, paskaidrojumos atsaukdamies uz prasības pieteikumā un atsauksmē uz atbildētāja paskaidrojumiem norādītajiem apstākļiem.

Atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. Atbildētājas pārstāvis nav paziņojis par iemesliem, kuru dēļ nevar piedalīties tiesas sēdē, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu bez viņu pārstāvja klātbūtnes vai atlikt lietas izskatīšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem [..], tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209.vai 210.pantu nav pamats to atlikt.

Ievērojot, ka Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītie pamati lietas atlikšanai netika konstatēti, tiesa nolēma izskatīt lietu pēc būtības bez atbildētājas pārstāvja klātbūtnes, pamatojoties uz lietā esošajiem materiāliem, kuri ir pietiekami strīda izšķiršanai.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, noklausoties prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, tiesa uzskata, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma pilnīgi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Savukārt šā likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta pirmajai daļai tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem. Savukārt šā panta trešā daļa noteic, ka tiesai spriedumā jānorāda, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienus faktus par pierādītiem, bet citus - par nepierādītiem. Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra no pusēm cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu *(A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 62.lpp.).*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.panta pirmajai daļai puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā, kas nozīmē, ka pušu strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai, un vienīgi šie dati ir tiesai nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls. Citiem vārdiem, puses ievāc visu materiālu, bet tiesa ir pilnīgi pasīva – tā tikai pārbauda un novērtē pušu iesniegto materiālu *(sk. Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 235.lpp.).*

Lietā nepastāv strīds, ka 2018.gada 31.janvārī SIA „AUTOAPKOPE" transportlīdzeklim /TL marka/reģistrācijas /reģistrācijas numurs/tika taisīts dzinēja remonts, ko apstiprina atbildētājas 2018.gada 31.janvārī izrakstītais faktūrrēķins Nr. AUT08993 un Pakalpojuma pieņemšanas nodošanas akts

(lietas 48., 50.lapa). Nav strīds, ka prasītāja samaksāja par transportlīdzekļa remontu.

Tāpat lietā nepastāv strīds par to, ka pēc iepriekš minētā remonta strīdus transportlīdzeklim SIA „AUTO TRUCK STUDIO" 2018.gada 13.septembrī ir sastādīts Defektācijas akts (lietas 15.-19.lapa).

Pušu starpā ir strīds par saistībām, kas izriet no pušu starpā noslēgtā uzņēmuma līguma. Līdz ar to pušu savstarpējās attiecības apspriežamas pēc tiesību normām, kuras regulē uzņēmuma līguma tiesiskās attiecības un minētā līguma noteikumiem.

Lietā nav strīda, ka starp SIA "ATVV AKA" kā pasūtītāju un SIA "AUTOAPKOPE" kā izpildītāju noslēgts uzņēmuma līgums.

Civillikuma 2212.pantā noteikts, ka ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu. Civillikuma 2213.pantā noteikts, ka uzņēmējam jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam. Civillikuma 2222.pantā noteikts, ka pasūtītājam jāpieņem no uzņēmēja tā izpildītais pasūtījums; pretējā gadījumā viņš atbild par visām nokavējuma sekām. Civillikuma 2223.pantā noteikts, ka tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.

Attiecinot minētajos pantos ietvertās normas uz uzņēmuma līguma noteikumiem, tiesa secina, ka atbildētājs kā uzņēmējs ir uzņēmies saistības, izmantojot savus materiālus, veikt prasītāja transportlīdzekļu un citas tehnikas tehnisko apkopi un remontu.

Izšķirot minēto strīdu tiesa vadās no sekojošiem apsvērumiem.

Civillikuma 2217.panta otrā daļa nosaka, ja pasūtījums paliek vai nu pavisam neizpildīts vai vismaz nepabeigts, vai ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis, vai nav ticis laikā gatavs, kā arī ja apstrādāšanai doto lietu pēc darba pabeigšanas neatdod, tad uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

Lietā nepastāv strīds, ka puses vienojušās par to, ka atbildētājs par atlīdzību ar savām spējām un instrumentiem veiks transporta līdzekļu un citas tehnikas tehnisko apkopi un remontu.

Lietā ir strīds par pasūtījuma izpildes kvalitāti.

Prasītājs norāda, ka atbildētājs savas ar vienošanos uzņemtās saistības nav pienācīgi izpildījis – nav veicis vai veicis nekvalitatīvi transportlīdzekļa /TL marka/ dzinēja remontu.

Civillikuma 1645.pants noteic, ka neuzmanība ir rupja, ja kāds rīkojas augstākā mērā vieglprātīgi un nevērīgi, vai mazāk rūpējas par viņam uzticētām svešām lietām un darīšanām nekā par savām paša, vai arī uzsāk tādu darbību, kuras kaitīgums un bīstamība nevarēja un nedrīkstēja palikt viņam nezināmi. Zaudējumu atlīdzības un citu civiltiesisku seku ziņā rupja neuzmanība pilnīgi pielīdzināma ļaunam nolūkam.

Lietā nepastāv strīds, ka prasītāja bija nodevusi atbildētājai transportlīdzekli /TL marka/ apkopes veikšanai. Prasītāja neiesniedza apstiprinājusi, ka, saņemot transportlīdzekli pēc apkopes un remonta, būtu bijušas pretenzijas pret remonta darbu kvalitāti.

2018.gada septembrī prasītāja informēja atbildētāju par nekvalitatīvi veiktu apkopi transportlīdzeklim /TL marka/.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu, katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Zaudējumu atlīdzināšana ir galvenais civiltiesiskais līdzeklis tiesību aizskāruma mantisko seku novēršanai un tās mērķis ir nodrošināt pēc iespējas pilnīgāku tāda stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu bijis tad, ja aizskārums nebūtu noticis.

Kā norādīts tiesību doktrīnā: „Ar jēdzienu „zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas" *(sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006, 238.lpp.).*

Juridiskajā literatūrā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv trīs šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) prettiesiska vainojama rīcība (ietver arī vainojamības vai attaisnojamu neesamības noskaidrošanu); 2) kaitējuma esamība; 3) cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un kaitējumu *(Prof. Dr. habil. iur. Kalvis Torgāns. Vainas vai attaisnojumu meklējumi civil tiesībās. Jurista Vārds, Nr.20, 2005.gada 31.maijs).*

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, lai atzītu, ka iestājās atbildētājas atbildības pienākums samaksāt zaudējumus, ir jānoskaidro, vai atbildētājas prettiesiskas rīcības rezultātā ir noticis prasītājas mantas samazinājums un jākonstatē cēloņsakarība tam, ka prasītājai norādītie 2018.gada 13.septembrī konstatētie transportlīdzekļa bojājumi radušies atbildētājas nekvalitatīvi veiktā transportlīdzekļa remonta dēļ. Turklāt atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai minētā cēloņsakarība sākotnēji jāpierāda prasītājai. Prasītāja savas prasības pamatotībai lietā iesniegusi Defektācijas aktu, kurā secināta, ka transportlīdzekļa dzinējam ir nekvalitatīvi veikts darbs vai arī vispār nav veikts, dzinējā ir ievietotas nekvalitatīvas vai lietotas rezerves daļas. Izdarīts slēdziens, ka transportlīdzeklim vajadzīgs dzinēja kapitālais remonts un rezerves daļu maiņa.

Civilprocesa likuma 110.pants nosaka, ka rakstveida pierādījumi ir ziņas par faktiem, kuriem ir nozīme lietā, un šīs ziņas ar burtu, ciparu un citu rakstisku zīmju vai tehnisku līdzekļu palīdzību ierakstītas dokumentos, citos rakstos, kā arī attiecīgās ierakstu sistēmās (audio, video magnetofonu lentēs, datoru disketēs u.c.).

Ievērojot SIA "AUTO TRUCK STUDIO" konstatēto, prasītājai bija pamats uzskatīt, ka atbildētāja 2018.gada janvārī veica transportlīdzeklim dzinēja nekvalitatīvu remontu.

Lai apstiprinātu šo apgalvojumu, ekspertīze lietā nav noteikta. Tiesa uzskata, ka prasītājas iesniegtajam Defektācijas aktam ir rakstveida pierādījuma juridiskā daba.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tai skaitā defektācijas aktu, tiesa uzskata, ka ar tiem tieši nepierādās prasītājas norādītie apstākļi, ka transportlīdzekļa bojājumi, kas tika konstatēti 2018.gada septembrī, varētu būt atbildētājas 2018.gada janvārī neveiktā vai nekvalitatīvi veiktā remonta sekas. Turklāt balstoties uz loģiku un dzīvē gūtiem novērojumiem (Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa) tiesa uzskata par maz ticamu, ka prasītāja laikā no 2018.gada janvāra līdz 2018.gada septembrim ar transportlīdzekli nav piedalījusies saimnieciskās darbības veikšanā un ceļu satiksmē.

Tiesa atzīst, ka prasītāja lietā nav pierādījusi, ka zaudējumi tai nodarīti atbildētājas prettiesiskas rīcības rezultātā vai nepienācīgi pildot savus darba pienākumus.

Prasītāja norāda, ka atbildētājas pienākums atlīdzināt zaudējumus izriet arī no pušu starpā noslēgtā līguma.

Lai gan atbilstoši minētajam līguma noteikumiem atbildētāja ir uzņēmusies atbildību par veikto darbu kvalitāti, nav iesniegti pierādījumi tam, ka atbildētāja būtu veikusi nekvalitatīvu remontu, kā rezultātā radušies prasītājas norādītie bojājumi transportlīdzeklim.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Līgumslēdzēji līguma 5.2. punktā vienojušies, ka, parakstot rēķinu, pasūtītājs apliecina, ka piekrīt rēķinā norādītajai summai un pasūtītājam nav iebildumu par izpildītāja veiktajiem darbiem.

No minētā līguma punkta nepārprotami secināms, ka atbildētāja pabeidza Līguma darbus, to nodevusi prasītājai, par ko sastādīts Pakalpojumu pieņemšanas-nodošanas akts.

Civillikuma 2213.pants noteic, ka uzņēmējam jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam. Saskaņā ar Civillikuma 2222.panta pirmo daļu pasūtītājam jāpieņem no uzņēmēja tā izpildītais pasūtījums, pretējā gadījumā viņš atbild par visām nokavējuma sekām.

Tiesas sēdē tika nodibināts, ka pasūtītājs pieņemšanas nodošanas aktu ir parakstījis un samaksu ir veicis.

No minētā Līguma punkta formulējuma nepārprotami izriet, ka Izpildītājs pakalpojumus sniedz un pasūtījumu no Izpildītāja pieņem, parakstot pieņemšanas-nodošanas aktu.

Līdz ar to, izvērtējot Līguma Nr.SE-2017-33 noteikumus, secināms, ka Pasūtītāja, t.i., prasītāja atbildētājas veiktos darbus pieņēmusi, parakstot pakalpojuma pieņemšanas –nodošanas aktu. Minētais akts ir parakstīts gan no pasūtītāja, gan no izpildītāja puses.

No prasītājas pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem un atbildētājas iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka pretenzijas pret transportlīdzekļa veikto apkopi un remontu, saņemot transportlīdzekli, prasītājai nebija.

Lietā nav iegūti nekādi pierādījumi, ka prasītāja līdz 2018.gada septembrim būtu izteikusi atbildētājai pretenzijas par transportlīdzekļa tehnisko stāvokli.

Tiesa nekonstatē prasītājas norādīto transportlīdzekļa motora bojājumu, kas konstatēti 2018.gada septembrī cēloņsakarību ar atbildētājas veikto transportlīdzekļa motora remontu 2018.gada janvārī. Līdz ar to nav konstatējams arī atbildētājas, par veikto transportlīdzekļa remontu, atbildības priekšnoteikums, kas ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai.

Tādējādi tiesa atzīst, ka nav pierādīts, ne tas, ka atbildētājas bezdarbības rezultātā prasītājai ir nodarīti zaudējumi, ne arī tas, ka dzinēja bojājumi būtu radušies dzinēja nekvalitatīva remonta dēļ 2018.gada janvārī, kas būtu pamats atbildētājas civiltiesiskai atbildībai par nodarītiem zaudējumiem. Līdz ar to tiesa atzīst, ka nav pierādīts cēloniskais sakars starp zaudējumiem un atbildētājas darbību.

Tiesa secina, ka ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem nav pierādīts, ka zaudējumi prasītājai ir radušies atbildētājas vainojamas rīcības dēļ un nav pierādīti visi priekšnoteikumi zaudējuma piedziņas prasības apmierināšanai, tādēļ prasību ir noraidāma.

Tiesa pievienojas tiesību doktrīnā paustajam viedoklim – pierādīšanas pienākuma sadales pamatā ir princips – *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* (jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz).

Tādējādi *onus probandi* vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda, viņš prasību var noliegt (neatzīt) bez jebkādiem pierādījumiem *(A. Līcis, Prasības tiesvedība un pierādījumi, TNA, 2003, lpp.72).*

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītāja nav iesniegusi lietā savas prasības pamatotību apliecinošus pierādījumus, kā to nosaka Civilprocesa likuma 93.pants.

Tiesa uzskata, ka prasītājas iesniegtie pierādījumi un to pamatošanai sniegtie argumenti ir nepilnīgi un, balstoties uz tiem, tiesai nav pamata atzīt, ka atbildētāja nav izpildījusi ar 2017.gada 17.oktobra līgumu uzņemtās saistības.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka prasība pilnībā ir noraidāma kā nepierādīta.

Ievērojot to, ka prasība noraidāma pilnīgi, tad no atbildētājas prasītājas labā nav piespriežami samaksātie tiesāšanās izdevumi.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. pantu un 97. pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt pilnīgi SIA "ATVV AKA" prasībā pret SIA "AUTOAPKOPE" par zaudējumu piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2019.gada 19.septembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese A.Vancāne